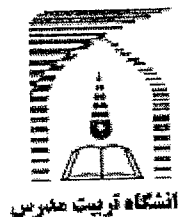

٧٠٦٤

الله الرحمن الرحيم

٩٩١٥٩

دانشگاه قم

دانشکده فنی و مهندسی

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد مهندسی شیمی

مدلسازی رسوب آسفالتین و رزین در مخازن نفی با استفاده از تئوری معادله حالت تجمعی

امیر حسین سعیدی دهقانی

استاد راهنما:

دکتر محسن وفایی سفتی

استاد مشاور:

دکتر سید علی موسوی دهقانی

کتابخانه اطلاعات و اسناد
دانشگاه قم

۱۳۸۶ / ۱۵ / ۲۵

زمستان ۱۳۸۶

۹۹۱۵۹

بسمه تعالی

تاییدیه اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان

آقای امیرحسین سعیدی دهقانی پایان نامه ۶ واحدی خود را با عنوان مدلسازی رسوب آسفالتین - رزین در مخازن نفتی با استفاده از تئوری AEOS در تاریخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۱ ارائه کردند.

اعضای هیات داوران نسخه نهایی این پایان نامه را از نظر فرم و محتوا تایید کرده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد مهندسی شیمی - مهندسی شیمی پیشنهاد می کنند.

عضو هیات داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	امضاء
استاد راهنما	دکتر محسن وفایی سفتی	دانشیار	
استاد مشاور	دکتر علی موسوی دهقانی	استادیار	
استاد ناظر	دکتر علی حق طلب	دانشیار	
استاد ناظر	دکتر حمید مدرس	استاد	
مدیر گروه (یا نماینده گروه تخصصی)	دکتر علی حق طلب	دانشیار	

این نسخه به عنوان نسخه نهایی این پایان نامه ارسال مورد تایید است.
 اعضای استاد راهنما:

۹۹۱۵۹

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد نگارنده در رشته مهندسی شیمی است که در سال ۱۳۸۶ در دانشکده فنی مهندسی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی جناب آقای دکتر محسن وفايي سفتی و مشاوره جناب آقای دکتر سید علی موسوی دهقانی از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده رابه عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید.

ماده ۶: اینجانب امیر حسین سعیدی دهقانی دانشجوی رشته مهندسی شیمی مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی:

امیر حسین سعیدی دهقانی

۱۴
۲
۳
تاریخ و امضا:

صبحگاهان ایستادم به تماشای افق
مرغکافی همه با بال سفید، می نوشتند بر آن لوح کبود
که قلم های شمای، سرآموختگان ساقه های پرماست
پرافتاده ما باعث پرواز شماست

... و این لحظه، لحظه ای است که عمری انتظار ما را به دنبال خود کشیده، انتظاری که از شور و شغف
گریه های نوزادی آغاز گشته، درخنده های معصومانه و نشاط رویایی کودکی رشد نموده، از خون دل و سوز
درون بالنده شده و اکنون یکی از میوه هایش بر شاخه های فراوان زندگی به ثمر نشسته است. پدر و مادر
عزیزم این لحظه را دیدیون شما، مستم.

تقدیم به ارزشمندترین کوهر کیتی، پدر عزیزم، و سبزترین روح کیتی، مادر مهربانم
که وجودشان روشنی بخش حیاتم، کلامشان رهگشای طریقم و مهرشان تسلاهی وجودم است. آنان که
عشق و امید را در حاصل سال ها زحمت بی پایان معنی کردند. آموزگارانی که جلوه زیبای مهر محبت
و مفهوم بی نظیر عشق و دوستی، مستند خداوند به من فرصت و توانایی آن ده که ذره ای از زحمات ایشان
را جبران کنم.

پدر و مادر مهربانم، از ابتدای راه مشوقم بودید و دینمودن مسیر یاریم رساندید و سختی ها را به دوش
کشیدید تا از رنج من بکاهید. زحماتمان را ارج می نهم و سپاس می گویم که صبورانه موفقیت مرا به انتظار
نشستید. تقدیم به خواهرهای عزیزم و برادر کوچک و مهربانم محمد حسین که از نعمت شویایی محروم است
و به جای امیر حسین یاور پدر گشته و جور برادر می کشد.

تقدیر و شکر

حمد و سپاس خدای را که به انسان جان بخشد و بازینت عشق جان را مزین نمود. اکنون که مدد لطف جمییش به بار نشسته است و همای سعادت بواضع مو، ببتش بر سرم بال و پر گسترانیده است، دست به قلم نیایش بر دم و به شکرانه لطفش جبین به سجاده شکر می سایم و از لطف پر کراتش سپاسگذاری می کنم.

لازم میدانم که از محبت و بذل بی سائبه استاد ارجمندم، جناب آقای دکتر محسن وفایی سفی که در تمامی مراحل انجام این پایان نامه راهنمایی اینجانب را بر عهده گرفتند و در سایه راهنمایی ها و حمایت های ایشان، تلاش هایم به بار نشست، کمال شکر و قدردانی نموده و برای ایشان و خانواده محترمشان آرزوی توفیق روزافزون و سلامت، از خداوند منان می نمایم.

از جناب آقای دکتر سید علی موسوی دهباقی که مشاوره اینجانب را در انجام پایان نامه بر عهده داشتند شکر و قدردانی می کنم. هم چنین از جناب آقای مجید امامی میدی که در انجام این پایان نامه از راهنمایی های سودمندانه خویش دریغ نکردند، کمال شکر و قدردانی را دارم. از آقایان امین حامری، محمد رضا علایی و تمامی دوستان خوبم که در این مدت باینجانب همکاری داشتند شکر و قدردانی می نمایم.

امیدوارم آنچه در قالب رساله حاضر ارائه می شود، در راه گسترش علم موثر بوده و راهگشای ادامه تحقیقات و بررسی های بیشتر در مسیر رفع مشکلات و کاستی های موجود در صنعت نفت کشور باشد.

چکیده

رسوب آسفالتین در مخازن نفتی، یکی از مشکلات بسیار مهم در تولید از مخازن می باشد. انسداد در محیط متخلخل سازند نفتی، دهانه چاه و تأسیسات فرآورشی از مشکلات جدی تولید نفتهای آسفالتینی می باشد. ساخت مدل پیش بینی رسوب از آن جهت بسیار با اهمیت است که می توان براساس نتایج آن سیستم های تزریقی و تولیدی را به گونه ای طراحی نمود که رسوب آسفالتین تشکیل نشده و یا مقدار آن به حداقل کاهش یابد.

آسفالتین ها به طور کلی ترکیبات سنگینی هستند که در نفت یافت می شوند. این ترکیب دارای ساختار مولکولی پیچیده ای است که میتوان از آن به عنوان مجموعه مولکولهای غیر هیدروکربنی قابل حل در بنزن و غیرقابل حل در حلال های با جرم مولکولی کم و نیز نرمال آلکانها یاد کرد. بر اساس مطالعات آزمایشگاهی متعدد گمان می رود این ترکیبات به صورت پاره ای حل شده و پاره ای در حالت کلوئیدی در نفت وجود دارند. عوامل تشکیل رسوب در مخازن، تغییرات فشار، دما و ترکیب نفت می باشد. این عوامل سبب به هم خوردن تعادل شیمیایی موجود در مخزن می گردد که نتیجه آن به صورت تشکیل رسوب خواهد بود. در ایران مخازن متعددی دچار مشکل رسوب ترکیبات سنگین شامل آسفالتین می باشند. رسوب آسفالتین در مخازن نفتی باعث کاهش نفوذپذیری و تغییر ترشوندگی سنگ مخزن و در نهایت کاهش تولید نفت از مخزن می گردد. از این رو بررسی رفتار فازی رسوب آسفالتین و مشخص نمودن این امر که آسفالتین تحت چه شرایط و در هر شرایط چه مقدار رسوب می کند از اهمیت خاصی بر

خوردار است. این ترکیبات را می توان به صورت تجمعی از ترکیبات سنگین در نظر گرفت و لذا مدل‌های ترمودینامیکی که برای مطالعه تجمع ملکولی بکار می رود، می تواند برای مدلسازی رسوب آسفالتین نیز بکار رود.

معادله حالت تجمعی (*AEOS*) یکی از کارآمدترین مدل‌هایی است که برای اینگونه مطالعات بکار می رود. با این حال هر معادله حالتی که برای مدلسازی رسوب آسفالتین بکار می رود باید بهبود داده شود. در تئوری سیال تجمعی فرض می شود که ضریب تراکم پذیری از دو بخش فیزیکی (Z^{Ph}) و شیمیایی (Z^{Ch}) تشکیل شده است. برای بخش فیزیکی می توان از معادلات حالت مختلف استفاده کرد، بخش شیمیایی بدست آمده در این کار به همراه معادلات سواو ردلیش کوانگ و معادله پنگ رابینسون برای محاسبه رسوب آسفالتین- رزین برای سه نمونه به کار برده شده است. با استفاده از بی اثر بودن اجزاء آسفالتین و رزین بر فاز بخار، همچنین مایع بودن رسوب آسفالتین و رزین که فرض های قابل قبولی هستند، محاسبات *LLE* انجام می دهیم و مقدار رسوب آسفالتین و رزین را بدست می آوریم. در این کار مقدار رسوب پیش بینی شده بیشتر از مقدار گزارش شده می باشد، و دلیلی بر درستی معادلات بدست آمده می باشد، چون در مقادیر آزمایشگاهی میزان رسوب فقط مربوط به آسفالتین است و رسوب رزین در آزمایشات اندازه گیری نشده است.

کلمات کلیدی: آسفالتین، رزین، معادله حالت تجمعی، ضریب تراکم پذیری شیمیایی، رسوب.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
ح	فهرست اشکال
د	فهرست جداول
ر	علائم و نشانه ها
۱	مقدمه
۳	فصل اول
	طبیعت آسفالتین و رزین و مدل های رسوب آن
۴	مقدمه
۶	۱-۱ هیدروکربن های اشباع (نفتن ها)
۷	۲-۱ ساختار آسفالتین ها
۱۰	۳-۱ ارتباط آسفالتین و رزین
۱۱	۴-۱ رسوب آسفالتین
۱۴	۵-۱ عوامل موثر در رسوب آسفالتین از نفت خام
۱۵	۱-۵-۱- اثر فشار بر روی رسوب آسفالتین
۱۵	۲-۵-۱- اثر دما بر رسوب آسفالتین
۱۶	۳-۵-۱- بررسی نقش ترکیبات نفتی بر رسوب آسفالتین
۱۶	۶-۱ روش های جلوگیری از رسوب آسفالتین
۱۶	۱-۶-۱ روش های شیمیایی
۱۷	۲-۶-۱ استفاده از شوینده های آسفالتین

۱۷	<i>Crystal Modifiers</i> ۳-۶-۱
۱۷	۴-۶-۱ روش های مکانیکی
۱۷	۵-۶-۱ روش های حرارتی (<i>Thermal Methods</i>)
۱۸	۶-۶-۱ استفاده از پدیده مافوق صوت
۱۹	۷-۱ نقش رزین و دیگر مواد فعال سطحی در رسوب آسفالتین
۲۲	۸-۱ روشهای تجربی برای تعیین ساختار و مقدار آسفالتین و رزین
۲۴	۱-۸-۱ روشهای مختلف جداسازی آسفالتین ها
۲۶	۹-۱ عوامل موثر در رسوب اجزاء سنگین
۳۳	۱۰-۱ شرایط میدان برای رسوب
۳۶	فصل دوم
	توابع توزیع جرم ملکولی آسفالتین ها و مدل های پیش بینی رفتار فازی
	مقدمه
۳۷	
۳۸	۱-۲ توابع توزیع جرم ملکولی آسفالتین ها
۳۹	۲-۲ مدل های ترمودینامیکی و انواع توابع توزیع
۴۲	۳-۲ مدل حلالیت پلیمری
۴۵	۴-۲ مدل کلوئیدی
۴۸	۵-۲ مدل معادله حالت
۴۸	۶-۲ مدل <i>Micellization</i>
۴۸	۷-۲ استفاده از معادله حالت در حضور ملکولهای تجمعی
۵۰	۸-۲ کارهای انجام شده بر روی تئوری <i>AEOS</i>

۵۳	۹-۲ مدل مکا کمپتر (<i>MK</i>)
۵۵	۱۰-۲ مدل کرتسمر ویب (<i>KW</i>)
۵۵	۱۱-۲ مدل مونومر دیمر (<i>MD</i>)
۵۶	۱۲-۲ بسط معادله حالت تجمعی به مخلوط ها

فصل سوم

۵۹

بدست آوردن معادله AEOS برای مدلسازی آسفالتین-رزین

مقدمه

۶۰

۱-۳ تاثیر قوانین اختلاط برای اجزای تجمعی بر روی معادله حالت

۶۱

۲-۳- بدست آوردن ضریب تراکم پذیری شیمیایی برای چندین جزء تجمعی (Z^{ch})

۷۰

۱-۲-۳ مخلوط های حاوی بیش از یک جزء تجمعی

۷۱

فصل چهارم

۸۲

روش انجام محاسبات مدلسازی رسوب آسفالتین-رزین با استفاده از تئوری AEOS

مقدمه

۸۳

۱-۴ الگوریتم انجام محاسبات

۸۳

۲-۴ الگوریتم محاسبه (P_{Bubble})

۸۴

۳-۴ الگوریتم محاسبات فازی مایع-مایع

۸۸

۴-۴ نمونه های مورد استفاده

۹۲

فصل پنجم

۱۰۴

نتایج مدل های بدست آمده برای مدلسازی رسوب آسفالتین رزین

مقدمه

۱۰۵

۵-۱- پیش بینی رسوب آسفالتین و رزین برای نمونه اول

۱۰۶

۱۱۳ ۵-۲- پیش بینی رسوب آسفالتین و رزین برای نمونه دوم

۱۲۳ ۵-۳- پیش بینی رسوب آسفالتین و رزین برای نمونه سوم

۱۲۶ فصل ششم

نتیجه گیری و پیشنهادات

۱۲۹ مراجع

۱۳۶ ضمیمه الف

۱۴۱ ضمیمه ب

۱۴۲ ضمیمه ج

۱۴۳ ضمیمه د

فهرست اشکال

صفحه	عنوان
۵	شکل ۱-۱ تجمع ملکول های آسفالتین و حل شدن آن ها در حلالهای آروماتیکی
۶	شکل ۲-۱ ساختار یک ملکول آسفالتین و اتم های تشکیل دهنده آن را نشان می دهد
۶	شکل ۳-۱ ساختار یک نمونه هیدروکربن اشباع
۸	شکل ۴-۱ ساختمان ملکولی آسفالتین پیشنهاد شده برای نفت خام مکزیکی
۸	شکل ۵-۱ ساختمان ملکولی آسفالتین پیشنهاد شده برای نفت خام ونزوئلا
۹	شکل ۶-۱ ساختار فضایی آسفالتین پیشنهاد شده برای نفت خام ونزوئلا
۱۱	شکل ۷-۱ آسفالتین و رزین مجزا شده از نفت خام
۱۲	شکل ۸-۱ اثر رقیق کننده های مختلف بر روی رسوب از قیردر دمای ۲۰ درجه سانتیگراد
۱۴	شکل ۹-۱ اندازه گیری دمای نقطه ابری شدن بر حسب فشار برای سه نوع نفت تانک ذخیره
۲۰	شکل ۱۰-۱ نمودار اثر سورفکتانتهای مختلف روی نقطه شروع رسوب
۲۱	شکل ۱۱-۱ تغییرات رسوب با مقدار رزین
۲۴	شکل ۱۲-۱ توزیع وزن مولکولی رسوب آسفالتین با نرمال آلکانهای مختلف
۲۶	شکل ۱۳-۱ تغییرات رسوب آسفالتین با تزریق CO_2
۳۱	شکل ۱۴-۱ روند تغییرات رسوب آسفالتین با فشار
۳۲	شکل ۱۵-۱ حد بالایی و پایینی فشار در دماهای مختلف، محاسبه شده از مدل مرجع
۱۰۶	شکل ۱-۵ درصد های مولی فازهای بخار و مایع برای نمونه اول با استفاده از معادله حالت شماره یک
۱۰۸	شکل ۲-۵ درصد وزنی رسوب رزین برای نمونه اول با استفاده از معادله تجمعی شماره یک
۱۰۹	شکل ۳-۵ درصد وزنی رسوب آسفالتین و رزین برای نمونه اول

- شکل ۴-۵ رسوب کلی آسفالتین و رزین برای نمونه اول ۱۰۹
- شکل ۵-۵ درصد های مولی فازهای بخار مایع برای نمونه اول با استفاده از معادله بدست آمده شماره سه ۱۱۰
- شکل ۶-۵ درصد وزنی رسوب رزین برای نمونه اول با استفاده از معادله تجمعی شماره سه ۱۱۱
- شکل ۷-۵ درصد وزنی رسوب آسفالتین و رزین برای نمونه اول با معادله حالت تجمعی شماره سه ۱۱۲
- شکل ۸-۵ رسوب کلی آسفالتین و رزین برای نمونه اول با استفاده از معادله حالت تجمعی شماره سه ۱۱۲
- شکل ۹-۵ درصد های مولی فازهای بخار و مایع برای نمونه دوم ۱۱۳
- شکل ۱۰-۵ درصد وزنی رسوب آسفالتین بر حسب درصد مولی دی اکسید کربن تزریق شده ۱۱۵
- شکل ۱۱-۵ درصد وزنی رسوب رزین بر حسب درصد مولی دی اکسید کربن تزریق شده ۱۱۵
- شکل ۱۲-۵ مقایسه درصد وزنی رسوب آسفالتین و رزین بر حسب درصد مولی دی اکسید کربن تزریق شده ۱۱۶
- شکل ۱۳-۵ مجموع رسوب آسفالتین و رزین ۱۱۶
- شکل ۱۴-۵ پیش بینی میزان رسوب آسفالتین و رزین در درصدهای تزریق CO_2 بالاتر از ۶۵ درصد ۱۱۷
- شکل ۱۵-۵ درصد های مولی فازهای بخار و مایع برای نمونه دوم ۱۱۸
- شکل ۱۶-۵ درصد وزنی رسوب آسفالتین بر حسب درصد مولی دی اکسید کربن تزریق شده ۱۲۰
- شکل ۱۷-۵ درصد وزنی رسوب رزین بر حسب درصد مولی دی اکسید کربن تزریق شده ۱۲۰
- شکل ۱۸-۵ مقایسه رسوب آسفالتین و رزین بر حسب درصد مولی دی اکسید کربن تزریق شده ۱۲۱
- شکل ۱۹-۵ مجموع رسوب آسفالتین و رزین بر حسب درصد مولی دی اکسید کربن تزریق شده ۱۲۱
- شکل ۲۰-۵ پیش بینی میزان رسوب آسفالتین و رزین بر حسب درصد مولی دی اکسید کربن تزریق شده ۱۲۲
- شکل ۲۱-۵ درصد های مولی فازهای بخار و مایع برای نمونه سوم ۱۲۴
- شکل ۲۲-۵ تعیین میزان رسوب آسفالتین با استفاده از معادله حالت تجمعی شماره یک ۱۲۵

فهرست جداول

صفحه	عنوان
	جدول ۱-۱ داده های نقطه شروع رسوب
۹۳	جدول ۱-۴ ترکیب بر حسب درصد مولی و وزن مولکولی اجزاء واکسی، رزین و آسفالتین نمونه اول
۹۴	جدول ۲-۴ ترکیب بر حسب درصد مولی و وزن مولکولی اجزاء واکسی، رزین و آسفالتین نمونه دوم
۹۵	جدول ۳-۴ رسوب آسفالتین بر حسب فشار برای نمونه اول
۹۵	جدول ۴-۴ نتایج رسوب بر اساس گاز تزریق شده به نمونه اول
۹۶	جدول ۵-۴ درصد مولی های جدید بعد از تزریق گاز به نمونه اول [۵۶]
۹۶	جدول ۶-۴ ترکیب گاز تزریقی به نمونه اول [۵۶]
۹۷	جدول ۷-۴ ترکیب بر حسب درصد مولی و وزن مولکولی اجزاء واکسی، رزین و آسفالتین نمونه دوم [۵۷]
۹۸	جدول ۸-۴ مشخصات بحرانی اجزای نفت خام نمونه دوم [۵۵]
۹۹	جدول ۹-۴ درصد مولی های جدید بعد از تزریق گاز CO_2 به نمونه دوم [۵۷]
۱۰۰	جدول ۱۰-۴ نتایج رسوب بر اساس گاز تزریق شده به نمونه دوم
۱۰۱	جدول ۱۱-۴ ترکیب بر حسب درصد مولی و وزن مولکولی اجزاء واکسی و آسفالتین نمونه سوم [۵۵]
۱۰۲	جدول ۱۲-۴ مشخصات بحرانی اجزای نفت خام نمونه شماره ۳ [۵۵]
۱۰۳	جدول ۱۳-۴ رسوب آسفالتین بر حسب فشار برای نمونه سوم
۱۰۶	جدول ۱-۵ مقدار θ بدست آمده از معادله حالت تجمعی شماره یک
۱۰۸	جدول ۲-۵ پارامترهای بدست آمده معادله حالت تجمعی شماره یک برای نمونه اول
۱۱۰	جدول ۳-۵ مقدار θ بدست آمده از معادله تجمعی بدست آمده شماره سه
۱۱۱	جدول ۴-۵ پارامترهای معادله حالت تجمعی بدست آمده شماره سه برای نمونه اول

- جدول ۵-۵ مقدار θ بدست آمده از معادله حالت تجمعی بدست آمده شماره یک
۱۱۳
- جدول ۶-۵ پارامترهای معادله حالت تجمعی بدست آمده شماره یک برای نمونه دوم
۱۱۴
- جدول ۷-۵ ضریب بی مرکزی، فشار بحرانی و جرم ملکولی اجزای رزینی و آسفالتینی
۱۱۴
- جدول ۸-۵ مقدار θ بدست آمده از معادله حالت تجمعی بدست آمده شماره سه
۱۱۸
- جدول ۹-۵ پارامترهای معادله حالت تجمعی بدست آمده شماره سه برای نمونه دوم
۱۱۹
- جدول ۱۰-۵ ضریب بی مرکزی، فشار بحرانی و جرم ملکولی اجزای رزینی و آسفالتینی
۱۱۹
- جدول ۱۱-۵ مقدار θ بدست آمده از معادله حالت تجمعی بدست آمده شماره یک
۱۲۳
- جدول ۱۲-۵ پارامترهای معادله حالت تجمعی بدست آمده شماره سه برای نمونه دوم
۱۲۴

علائم و نشانه ها

فشار	P
حجم	V
دما	T
فشار بحرانی	P_c
حجم بحرانی	V_c
دمای بحرانی	T_c
ضریب بی مرکزی	ω
ثابت گازها	R
تابع توزیع	Γ
معرف قانون رسوب	ω
تعداد کاهیده ذرات موجود در شبکه	ξ
تعداد ذرات	s
پارامترهای توابع توزیع	α, β
جرم ملکولی زیر گروه i ام آسفالتین	M_{ai}
ثابت نرمالیزاسیون	C
ثوابت تابع توزیع	a, c
جرم ملکولی متوسط آسفالتین ها	$\bar{M}_A$
جرم ملکولی مینیمم آسفالتین	M_{A_0}

پارامتر لخته شدن	r
پارامترهای تابع شولتز-فلوری	m, p
حجم مولی آسفالتین	v_a
پارامتر حلالیت آسفالتین	δ_a
حجم مولی و پارامتر حلالیت باقیمانده	v_l, δ_a
کسر حجمی آسفالتین در نفت	φ_a
کسر حجمی آسفالتین در فاز جامد	φ_a^s
فוגاسیته آسفالتین خالص جامد در فشار P	f_a
فוגاسیته جزء i ام در مخلوط	$\hat{f}_i$
انرژی استاندارد گیبس اگریگیت	ΔG_m^∞
کسر مولی مایسلها	X_m
کسر مولی آسفالتین و رزین منومری	X_r, X_a
ضریب دوم ویربال	B
ضریب تراکم پذیری فیزیکی	Z^{ph}
ضریب تراکم پذیری شیمیایی	Z^{ch}
عدد تجمع متوسط	χ
تعداد مولهای منومری	n_0
تعداد کل مولها در حالت تجمعی	n
تعداد مول های تجمع یافته	n_T
ثابت تجمع بر حسب فشار جزئی	k_i'

ثابت تجمع	k_i
کسر مولی جزء تجمعی	x_{A_i}
تعداد مول های تجمعی i ام	N_{A_i}
فشار جزء i ام تجمعی	P_{A_i}
فشار جزء j ام غیر تجمعی	P_{B_j}
تغییرات گرمای ویژه	ΔC_p^0
تغییرات آنترپی	ΔS^0
تغییرات آنتالپی	ΔH^0
تابع کاهش یافته دافعه بر حسب حجم کاهیده	Z_{rep}
تابع کاهش یافته جاذبه بر حسب حجم کاهیده	$\prod_{att}$
پارامترهای عمومی واندروالسی	a, b
پارامتر تاثیر تجمع بر روی ضریب تراکم پذیری	g
توابع کاهش یافته بر اساس حجم	H, G
پتانسیل شیمیایی باقیمانده جزء تجمعی i ام	$\mu_{A_i}^r$
فشار قسمت شیمیایی ناشی از اجزای تجمعی	P^{ch}
ضریب تراکم پذیری جاذبه و دافعه	Z_{att}, Z_{rep}
دانسیته	ρ
ثابت تجمع عرضی	k_{ii}
ثابت تجمع متقاطع	k_{ij}
ماهیت شیمیایی اجزای آسفالتینی	C_A

ماهیت شیمیایی اجزای رزینی	C_R
درصد مولی آسفالتین	x_A
درصد مولی رزین	x_R
ثوابت رابطه Chueh- Prausnitz	ϕ, θ
فشار نقطه حباب	P_{Bubble}
ضریب تراکم پذیری راکت	Z_{RK}
جرم ملکولی جزء i ام	MW_i
فشار همگرایی	P_K
ثابت تعادلی	K_{value}
پارامتر رابطه ویتسون و ترپ	A
ضریب تراکم پذیری مایع و بخار	Z^l, Z^v
فوکاسیته مایع و بخار جزء i ام	f_i^l, f_i^v